

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400310924**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Стамболово за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение.....	4
Правно основание за извършване на одита	13
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	13
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	14
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	15
Коригирани неправилни отчитания.....	15
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	16
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	17

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ДСД	Други сметки и дейности
ЗСч	Закон за счетоводството
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДР	Допълнителни разпоредби
ЗПФ	Закон за публичните финанси
СМР	Строително монтажни работи
ОП	Обществена поръчка
МФ	Министерство на финансите
АОС	Акт за общинска собственост
ЗОС	Закон за общинската собственост
ДМА	Дълготрайни материални активи
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ОбА	Общинска администрация
НСС	Национален счетоводен стандарт
СЕС	Сметки от европейския съюз
ЗВОПС	Закон за вътрешния одит в публичния сектор

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-Н АДНАН ЙЪЛДЪЗ
КМЕТ НА ОБЩИНА
СТАМБОЛОВО**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Стамболово, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Стамболово към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. При извършения финансов одит на ГФО за 2019 г. е установено, че в салдото на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ са включени 23 броя аналитични партии на обекти, на обща стойност 1 555 265 лв., съответно в отчетна група „Бюджет“ - 12 бр., на стойност 237 619 лв.,¹ и в отчетна група ДСД - 11 бр., на стойност 1 317 646 лв.², за които на одитния екип не е предоставена

¹ В отчетна група „Бюджет“ - 12 аналитични партии – „Вила Пчелари“, „КБС Зимовина“, „Навес гробищен парк Г. Извор – изграждане“, „Основен ремонт сгр. Кметство Голобрадово, „Рехабилитация и саниране читалище с. Царева поляна“, „Рехабилитация и саниране у-ще Ж. бряг ЗС Силен“, „Рехабилитация и саниране ЦДГ Ж. бряг ЗС“, „Рехабилитация и саниране читалище Д. Ботево“, „СЗУ Тънково“, „ЦДГ с.Зимовина 1-ви етаж“, „Читалище Пчелари осн. ремонт“ и „Читалище Цар. Поляна- осн. ремонт покрив“

² В отчетна група ДСД – 11 аналитични партии на инфраструктурни обекти „Водоснабдяване гр. Тополово“, „Водоснабдяване ст-во подобект“, „Водоснабдяване Ц. поляна-Балкан“, „Водохвощане

информация за тяхното съществуване и оценка (сключени договори с изпълнители на възложените и платени дейности, документи и извлечения от счетоводните регистри, доказващи степента на тяхната завършеност и достигнат етап на строителство, и др.).

По повод установените факти и обстоятелства са представени писмени обяснения от заместник-кмет, отговарящ за инвестиционната политика на общината, в които е посочено, че:

- строителството на съществена част от обектите е започнало през предходни отчетни периоди (края на 80-те години на миналия век) и за тях липсва необходимата техническа документация – актове Образец 19, подписани протоколи за строителен надзор и др.

- от общината не е извършван преглед на съществуващата оценка на обектите и анализ за тяхната степен на завършеност, което да послужи като основание за въвеждането им в експлоатация, и начисляване на съответстващите им разходи за амортизации.

Към 31.12.2023 г. обектите продължават да са признати в отчетността на общината по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетни групи „Бюджет и ДСД. Одитният екип няма увереност и не може да потвърди салдото по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, както и основателността на балансово признатите капитализирани разходи за незавършено строителство в отчетността на общината и тяхното съществуване към 31.12.2023 г.³

Допуснатото несъответствие е установено при финансовия одит на ГФО за 2019 г., 2021 г., 2022 г. и за 2023 г. Към 31.12.2023 г. не са предприети действия за неговото отстраняване.⁴

В отговор на зададените от одитния екип въпроси, както и при финалното обсъждане на факти и обстоятелства с одитираната организация, ръководството на общината посочва, че:

- е извършена проверка в архивите на техническия отдел на община Стамболово, и не е открита никаква документация;

- тъй като е необходимо време, както и помощ от външни експерти, през 2024 г. ще се предприемат необходимите мерки за коригиране на неправилното отчитане.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 от Закона за счетоводството, относно вярно и честно представяне във финансовите отчети на имущественото състояние на предприятието и указанията на министъра на финансите, дадени в т.т. 16.6, 16.6.1 и 16.6.5 от ДДС № 20 от 2004 г., за извършване на приблизителна счетоводна оценка на разходите, съответстващи на достигнатия етап на завършеност и т. 36 от ДДС № 5 от 2016 г., относно стартиране на процеса на начисляване на амортизации.

Не са спазени изискванията на чл. 20, т. 2 от Закона за публичните финанси относно принципа за управление на финансите, по начин гарантиращ отчетността и отговорността на разпоредителите с бюджети, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

Не са спазени изискванията на чл.чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на

Кралево“, Водохващане Тънково“, „Зона за спорт Стамболово П-ТТГС“, „Канал за отвеждане скатни води Кралево“, „Канализация Стамболово“, „Сметище Стамболово“, „Спортен комплекс открит многофункционален с. Силен“, „Канализация Кладенец“

³ Одитно доказателство № 1

⁴ Одитно доказателство № 1 от Одитен доклад №0400310720 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2019 г., Одитни доказателства №№1, 2 и 54 от Одитен доклад № 0400313821 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2021 г. и Одитни доказателства №№ 1 и 2 от Одитен доклад № 0400303623 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2022 г.

счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

Неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

2. При извършения финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2021 г. е установено, че в крайното кредитно салдо по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в отчетна група „Бюджет“, са включени поети ангажименти по договори, сключени през предходни отчетени периоди, за които на одитния екип не са представени документи, доказващи задбалансовото признаване на пасивите. Част от договорите са с изтекъл срок, но от одитираната организация не е предоставена конкретна информация относно етапа на изпълнение и реализирането на ангажиментите по договорите (фактури, приемателни протоколи и др.).

Към 31.12.2023 г., в крайното салдо по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група „Бюджет“ са включени поети ангажименти по три аналитични партии, с наименования на съответните контрагенти по договори⁵, (от 2007 г. и 2008 г.), в общ размер 1 353 500 лв. Одитният екип не достигна до разумна увереност, която да позволи потвърждаване салдото по сметката, както и признаването на задбалансови пасиви по конкретните договори.⁶

Допуснатото несъответствие е установено и при финансовия одит на ГФО за 2022 г., и към 31.12.2023 г. не са предприети действия за неговото отстраняване.⁷

В отговор на зададените от одитния екип въпроси, ръководството на общината посочва, че два от договорите от 2008 г., с обща стойност 1 249 182 лв., са с фиксиран срок на изпълнение 180 дни, но не се изпълняват поради непълното им финансиране, както и че изискванията за изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции и тяхното финансиране налагат населените места да бъдат с 2 000 жители, поради което е спряло доизграждането им. Посочено е, че за горепосочените договори, през 2024 г. ще бъде определен екип от общината, който да прецени необходимостта от следващи действия с цел приключване на договорите.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството, относно вярно и честно представяне във финансовите отчети на имущественото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието, паричните потоци и собствения капитал, както и достоверното показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 46 от ДДС № 04 от 2010 г и т. 77 от ДДС №14 от 2013 г., относно счетоводното признаване на поетите ангажименти.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч, ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на

⁵ Договор от 24.11.2008 г. с предмет: „Изграждане на канализационна система с пречиствателна станция за отпадни води /ПСОВ/ в с. Лясковец, община Стамболово, област Хасково“, Договор от 24.11.2008 г. с предмет: „Изграждане на канализационна система с пречиствателна станция за отпадни води /ПСОВ/ в с. Маджари, община Стамболово, област Хасково“, Договор от 03.08.2007 г. с предмет: „Изграждане на рехабилитационен център Стамболово“

⁶ Одитно доказателство № 1

⁷ Одитни доказателства №№ 1 и 3 от Одитен доклад № 0400303623 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2022 г.

бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

Неправилното отчитане е оценено по характер и в контекст, тъй като това оказва влияние на представената информация относно спазване на относимите ограничения, предвидени в чл. 94 и чл. 130а от ЗПФ, както и данните представени в МФ и Сметната палата.

3. При извършения финансов одит на ГФО на Община Стамболово за 2021 г. и 2022 г. е установено, че за 53 поземлени имота не са съставени актове за общинска собственост (АОС), за тях не е определена справедлива стойност и не са признати в отчетна група ДСД по счетоводна 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Съгласно представени писмени обяснения от одитираната организация се установи, че към 31.12.2023 г. няма съставени АОС за имотите и същите не са признати в отчетността на общината.⁸

Допуснатото несъответствие е установено при финансовия одит на ГФО за 2021 г., 2022 г. и към 31.12.2023 г. не са предприети действия за неговото отстраняване.⁹

При проведеното финално обсъждане на установените факти и обстоятелства с одитираната организация, ръководството е информирало одитния екип, че през 2024 г. стартира процедура по актуване на имотите, но тяхното признаване ще се извърши след съставяне на АОС.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3, във връзка с чл. 6, ал. ал. 1, 3 и 5 от Закон за счетоводството (ЗСч), относно информацията, която съдържа първичният счетоводен документ.

Не е спазен принципа за предпазливост съгласно чл. 26, ал. 1 т. 3 от Закона за счетоводството.

Не са спазени изискванията на чл. 56 от Закона за общинската собственост (ЗОС), съгласно който за общинските имоти се съставят актове за общинска собственост по образци, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на правосъдието, във връзка с изискванията на чл. 24, ал.ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на МФ дадени в т. 43 от ДДС № 08 ат 2023 г., съгласно които при изготвянето на сборната оборотна ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2023 г.

Неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

4. При извършени одитни процедури за проверка на счетоводните операции, свързани с осчетоводяването на актуваните имоти при извършения финансов одит на ГФО за 2021 г., 2022 г. и 2023 г., се установиха следните неправилни отчитания:

4.1. Към 31.12.2021 г., при признаване на шест новоактувани поземлени имота – общинска собственост, с обща площ 76 416 кв. м., без да е определена справедливата им стойност, са признати в отчетността по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД по данъчната оценка - 3 877 лв., при средна стойност 0,051 лв. на кв.

⁸ Одитно доказателство № 1

⁹ Одитни доказателства №№1 и 5 от Одитен доклад № 0400303623 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2022 г.

м., определена към периода на съставяне на АОС.

4.2. От преактуваните през 2021 г. имоти - общинска собственост, 13 (тринадесет) актива, с обща площ 11 075 кв. м., не са били признати в отчетността на общината в момента на тяхното първоначално актуване в предходен отчетен период (АОС от 14.12.2004 г.). Същите са признати в отчетността през 2021 г. по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна област ДСД. Неправилно за справедлива стойност е приета данъчната им оценка, на обща стойност 2 721 лв., отразена в съставените АОС (0.25 лв. на кв. м.).

4.3. В община Стамболово през 2022 г. са признати неправилно по данъчна оценка, вместо по справедлива стойност 15¹⁰ новоактувани поземлени имота - земи, с обща площ 98 595 кв. м., и с данъчна оценка на обща стойност 25 051 лв., при средна стойност 0,25 лв. на кв. м., определена към периода на съставяне на АОС. Имотите са признати в отчетността по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития в отчетна група ДСД“ по данъчната оценка, без да е определена тяхната справедлива стойност.

Към 31.12.2023 г. на имотите (земи), първоначално признати в отчетността на общината през 2021 г. и 2022 г. по данъчна оценка, не е извършен преглед за преоценка, поради което неправилните отчитания не са коригирани към 31.12.2023 г.¹¹

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

4.4. В община Стамболово и през 2023 г. продължава въвеждания и прилаган неправилен подход при признаване на новоактувани имоти (сгради и земи), общинска собственост, да се използва данъчната оценка на имотите, вместо тяхната справедлива стойност.

4.4.1. Петдесет¹² новоактувани имоти, с обща площ 816 413 кв. м., и с данъчна оценка на обща стойност 37 980 лв., са признати в отчетността на общината по дебита на сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в отчетна група ДСД неправилно по данъчната оценка, определена към периода на съставяне на АОС (при средна стойност 0,05 лв. на кв. м.).¹³

4.4.2 Четири имота¹⁴, непризнати в отчетността на общината в предходни отчетни

¹⁰ АОС №№ 577 - 74385 кв. м. - 1071,10 лв.; 578 - 3191 кв. м. - 46,00 лв.; 579 - 2750 кв. м. - 96,50 лв.; 1924 - 1200 кв. м. - 162,50 лв.; 1925 - 1200 кв. м. - 712,80 лв.; 1926 - 987 кв. м. - 808,80 лв.; 1928 - 441 кв. м. - 491,30 лв.; 1929 - 587 кв. м. - 299,00 лв.; 1930 - 593 кв. м. - 151,20 лв.; 1931 - 1790 кв. м. - 117,50 лв.; 1933 - 709 кв. м. - 38,70 лв.; 1934 - 1212 кв. м. - 1156,80 лв.; 582 - 8152 кв. м. - 17412,70 лв.; 583 - 808 кв. м. - 590 кв. м. - 1725,90 лв.; 1935 - 590 кв. м. - 760,20 лв.;

¹¹ Одитни доказателства №№ 18,19 и 62 от Одитен доклад №0400313821 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2021 г. и одитни доказателства №1 и 10 от Одитен доклад № 0400303622 за извършен финансов одит на ГФО на община Стамболово за 2022 г.

¹² АОС №№ 591 - 2948 кв. м. - 195,00 лв.; 592 - 46239 кв. м. - 809,20 лв.; 593 - 16529 кв. м. - 243,00 лв.; 594 - 18134 кв. м. - 1133,40 лв.; 608 - 8734 кв. м. - 391,70 лв.; 609 - 3210 кв. м. - 168,50 лв.; 610 - 7054 кв. м. - 405,60 лв.; 615 - 9415 кв. м. - 16947,00 лв.; 616 - 5164 кв. м. - 211,50 лв.; 617 - 4954 кв. м. - 260,10 лв.; 618 - 6867 кв. м. - 334,80 лв.; 619 - 17582 кв. м. - 857,10 лв.; 624 - 32742 кв. м. - 113,00 лв.; 625 - 19120 кв. м. - 66,00 лв.; 631 - 5262 кв. м. - 48,40 лв.

¹³ Одитно доказателство № 2

¹⁴ АПОС № 585 от 02.03.2023 г., АПОС № 587 от 02.03.2023 г., АПОС №588 от 02.03.2023 г. и АПОС № 590 от

периоди (сгради и прилежащи земи), са осчетоводени в отчетна група "Бюджет" през 2023 г. по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (15 619 лв.), 2031 "Административни сгради" (14 917 лв.) и сметка 2039 "Други сгради" (2 770 лв.) в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, неправилно по данъчната оценка посочена в АОС (33 306 лв.).¹⁵

Следвало е активите да се признаят по тяхната справедлива стойност.

В т. 16.2, буква „б“ от Счетоводната политика на община Стамболово (СчП) правилно е определено при първоначалното придобиване на ДМА, същите да се оценяват по справедлива стойност, когато са получени в резултат на безвъзмездна сделка. В същата точка, буква „г“ неправилно е определено активите да се оценяват „по базисна оценка - при актуване“.

На одитния екип не е предоставена информация за извършен от общината анализ/проучвания за определяне на справедлива стойност и доколко данъчната оценка на активите се явява надежден индикатор за определяне на тяхната справедлива стойност, което не позволява да се потвърди прилагането на избраният подход за първоначално признаване на дълготрайните активи.

Следвало е, в съответствие със СчП на община Стамболово, първоначалното признаване на дълготрайните активи (поземлени имоти), получени в резултат на безвъзмездна сделка да се оценят по справедлива стойност. Данъчната оценка може да се използва за първоначална оценка само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот, в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид.

При финалното обсъждане на установените факти и обстоятелства с одитираната организация, ръководството на общината посочва, че през 2024 г. ще пристъпи към определяне на справедливата стойност на имотите.

Съгласно чл. 26, ал.1, т. 9 от Закона за счетоводството, оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност, или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 16.5. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4.7., б. „б“ от СС № 16 „Дълготрайни материални активи“, относно първоначалната оценка на ДМА, както и буква „б“ от т. 16.2 на утвърдената Счетоводна политика на община Стамболово, новопридобитите по безвъзмезден начин активи да се признават по справедлива стойност.

Допуснатото неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

5. При извършените финансови одити на ГФО на община Стамболово за 2019 г., 2021 г. и 2022 г. е установено, че последният преглед за преоценка/обезценка на НДА е извършен през 2011 г. - на дълготрайни материални активи, и през 2012 г. - на нематериални дълготрайни активи. Одитираната организация е предприела действия през 2023 г., но са допуснати следните несъответствия:¹⁶

5.1 През 2023 г., кметът на общината е издал заповед¹⁷ за извършване на преглед за обезценка на НДА, собственост на община Стамболово. В съставените от назначената комисия протоколи за извършване на преглед за обезценка е посочено, че в Община Стамболово е извършена обезценка само на активите, признати в отчетността в отчетна

13.04.2023 г.

¹⁵ Одитно доказателство № 3

¹⁶ Одитно доказателство № 4

¹⁷ Заповед №482 от 29.12.2023 г.

група „Бюджет“ по счетоводни сметки 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“ и 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“. В ОБА и в пет (от общо шест) второстепенни разпоредители с бюджет (ВРБ),¹⁸ е извършен преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи, признати по счетоводни сметки 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“ и 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, като правилно е съпоставена балансовата стойност на активите с текущата възстановима стойност, а резултатите са отразени правилно чрез сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ (725 046 лв.).

5.2. В обхвата на подлежащите на преглед за обезценка НДА към 31.12.2023 г. в Община Стамболово не са включени всички класове активи, признати в отчетна група „Бюджет“, с обща балансова стойност в размер на 1 324 317 лв.¹⁹

Не е извършен преглед за обезценка в „Център за обществена подкрепа“ – ВРБ на общината.

За активите, признати в отчетна група ДСД по сметки 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ (50 073 525 лв.) и 2202 „Инфраструктурни обекти“ (49 845 832 лв.), в заповедта на кмета е определено да се приложат указанията на МФ, дадени с т. 16.24 от ДДС № 20 от 2004 г., и поради липса на техническа възможност същите не подлежат на преглед от комисията.

През текущия и предходни отчетни периоди, новоактуваните имоти са признавани в отчетността на общината неправилно по данъчна оценка, вместо по тяхната справедлива стойност. Установената недобра практика за признаване на придобитите по безвъзмезден начин активи е в нарушение на принципа за оценяването на позициите, които са признати във финансовите отчети, да се извършва по цена на придобиване, която може да е покупната цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите стандарти (чл. 26, ал.1, т. 9 от ЗСч). Предвид признаването на поземлените имоти по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ по данъчна оценка е следвало към 31.12.2023 г. да се извърши преглед за обезценка/преоценка за правилното им представяне в баланса по справедлива стойност.

5.3. Със Счетоводната политика на община Стамболово, с т. 36 „СС Обезценка на активи“ е възприето:

- преглед за обезценка да се извършва най-малко веднъж на две години;
- за оценка след първоначално признаване на ДМА се извършва съпоставка на текущата възстановима стойност на активите неправилно с тяхната отчетна стойност, вместо с балансовата им стойност.
- не е определен подход за оценка на активите след тяхното първоначално признаване.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени и указанията на МФ, дадени с т. 86 от ДДС № 07 от 2017 г., т. к. считано от 2018 г. бюджетните организации могат да извършват най-малко веднъж

¹⁸ „Образование, култура и спорт“, СУ „Свети Климент Охридски“ с. Стамболово, ОУ „Кирил и Методий“ с. Жълти бряг, ОУ „Христо Ботев“ с. Долно Ботево, ОУ „Христо Ботев“ с. Силен

¹⁹ осчетоводени по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (235 498 лв.), 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ (6 424 лв.) 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (301 390 лв.), 2051 „Леки автомобили“ (88 592 лв.), 2059 „Други транспортни средства“ (353 772 лв.), 2060 „Стопански инвентар“ (88 668 лв.), 2099 „Други дълготрайни материални активи“ (247 914 лв.) и 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ (2 059 лв.)

на три години преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи по реда на т. 16.24 и 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. т. 16.23 и 16.24. на ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. т. 7.1. и 7.2 от СС № 16 Дълготрайни материални активи, относно избор на подход за оценка на ДМА след първоначално признаване и т. 36 от СчП на община Стамболово.

Не е изпълнено изискването на т.7.2 от СС 16 Дълготрайни материални активи, съгласно което преоценките на дълготрайни материални активи трябва да се правят достатъчно редовно, така че балансовата стойност на дълготрайните материални активи да не се различава съществено от тази, която би била определена при използването на справедливата стойност към датата на финансовия отчет.

Неправилното отчитане е оценено като съществено по характер.

6. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на възникналите ангажименти за разходи в община Стамболово, в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС са установени следните неправилни отчитания:

6.1. Поети ангажименти по два договора²⁰ за доставка на нетна активна електрическа енергия са осчетоводени в ОБА и в "Образование, култура и спорт" - ВРБ на общината, по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, в общ размер на 462 000 лв., вместо изпълнението по договорите да се отчита като възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация, по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ и кредита на сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“.

Към 31.12.2023 г. са реализирани ангажименти по договорите и крайното кредитно салдото по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ по договора за доставка на нетна активна електрическа енергия е в размер на 367 962 лв.²¹

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37 от ДДС № 04 от 2023 г. във връзка с отразяване на ангажиментите, попадащи в обхвата на т. т. 12 и 13 от ДДС 04 от 2010 г., свързани с регулярни доставки и плащания за комунално-битови разходи, както и на т. 78 от ДДС № 14 от 2013 г., в която се конкретизира, че ангажиментите по т. 12 от ДДС 04/2010 г. са приравнени на ангажименти с незабавна реализация (по смисъла на т. 14 от ДДС № 04/2010 г.) и за тях се прилага редът на отчитане чрез използването на сметки 9801 и 9803 от СБО.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено в контекст.

6.2. В ОБА, възникнал ангажимент по договор²², на обща стойност 3 356 826 лв., е признат правилно в отчетна група СЕС по дебита на сметка 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“ и кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“, но неправилно със стойност, в размер на 2 797 355 лв., вместо със стойност 3 356 826 лв., или по-малко с размера на ДДС (559 471 лв.).

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 1.2 от ДДС № 04 от 2010 г. във връзка със стойността на ангажимента, представляваща стойността посочена в съответния договор с включен ДДС, и т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, относно осчетоводяване на всички активи и пасиви, включително

²⁰ Договор №№ОП-10 и ОП-11 от 05.05.2023 г.

²¹ Одитно доказателство № 5

²² Договор за възлагане на обществена поръчка № ОП -045 от 30.11.2023 г. с предмет „Реконструкция на довеждащ водопровод от шахтов кладенец № 11 до помпена станция Силен, община Стамболово“ по проект Реконструкция на довеждащ водопровод от шахтов кладенец № 11 до помпена станция Силен, община Стамболово“, по оперативна програма „Развитие на селските райони“ 2014-2020 г.

задбалансови, отнасящи се за 2023 г.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

7. Суми, с характер на условни задължения, в размер на 487 981 лв.²³, по заведени и неприключили към 31.12.2023 г. съдебни дела, по които община Стамболово е ответник, не са осчетоводени по кредита на сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ в отчетна група „Бюджет“.²⁴

В приложението към ГФО за 2023 г. на община Стамболово не е оповестена допълнителна информация за заведените съдебни дела.

Не са спазени указанията дадени с т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г. на МФ, относно осчетоводяване на всички активи и пасиви, включително задбалансови, отнасящи се за 2023 г., във връзка с т. 37 от ДДС № 20 от 2004 г., определящи разпоредбите на НСС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“ като цяло приложими за бюджетните организации.

Допуснатото неправилно отчитане е оценено по характер.

8. При извършените одитни процедури за потвърждаване наличие на съответствие и пълнота на информацията от ГФО за 2023 г. с указанията на министъра на финансите, и спазване на срока на представянето му, се установи, че Годишният финансов отчет на община Стамболово е въведен първоначално в Информационната система за общини на МФ (ИСО) на 23.02.2024 г., след което е извършена корекция на ГФО на 29.03.2024 г.²⁵ Корижираният отчет е представен в Сметната палата в ИРМ – Хасково на 24.06.2024 г. (вх. № 07-02-1357#1 от 24.06.2024 г.), четири месеца след определения срок от МФ в т. т. 39.2 и 40 от ДДС № 08 от 2023 г.²⁶

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. т. 39.2 и 40 от ДДС 08 от 2023 г. относно сроковете за представяне на ГФО за 2023 г., което е и в нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за публичните финанси (ЗПФ).

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

9. В община Стамболово са установени следните случаи на несъобразяване със законите и други нормативни документи, в т.ч. с изискванията на Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) и Закона за публичните финанси (ЗПФ):

9.1. В община Стамболово не е създадено звено за вътрешен одит²⁷, въпреки че общината отговаря на разпоредбите на чл.12, ал. 3 т. 3 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор²⁸. В утвърдената от кмета на община Стамболово щатна численост, приета с решение на ОбС – Стамболово,²⁹ няма включено структурно звено за вътрешен одит и разкрити щатни бройки за вътрешни одитори.

Допуснатото несъответствие е установено и при финансовите одити на ГФО за 2021 г. и 2022 г. Съгласно чл. 21 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) ръководителите

²³ Ллева равностойност на 249 500.51 EUR

²⁴ Одитно доказателство № 9

²⁵ Протокол от 29.03.2024 г., подписан от главния счетоводител

²⁶ Одитно доказателство № 6

²⁷ Одитно доказателство № 7

²⁸ Закон за вътрешния одит в публичния сектор: чл. 12. Вътрешният одит в публичния сектор се осъществява от звено за вътрешен одит, изградено в структурата на организацията, което е на пряко подчинение на ръководителя на организацията или на колективния орган на управление.

(2) Звено за вътрешен одит задължително се изгражда във:

3. общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв.

²⁹ Решения № 6 от 23.11.2023 г.

на бюджетни организации са отговорни за изграждането, функционирането и отчитането на системи за финансово управление и контрол в съответствие с действащото законодателство.

Не са спазени изискванията на чл. 12, ал. 2, т. 3 от ЗВОПС относно задължителното изграждане на звено за вътрешен одит в общини, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв. и чл. 14, ал. 2 от същия закон, в който е регламентирана минималната численост на звеното за вътрешен одит, във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

9.2. Осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства (74.41 %) е с 0.94 на сто под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини (средно за страната), отчетена за последната година (75.35 %).³⁰

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства да не е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетени за последната година, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушаване на бюджетната дисциплина.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Стамболово в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-109 от 03.07.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали длъжници се на измама или грешка.

³⁰ Одитно доказателство № 8

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на

одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за потвърждаване наличие на съответствие и пълнота на информацията в ГФО на община Стамболово с указанията на министъра на финансите, и спазване на срока на представянето му, се установи, че не е представена обяснителна записка, в случаите, когато има разлики на редовете за трансферните параграфи, дължащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини. По време на извършения финансов одит се изготви обяснителна записка за разликата в трансферите по отчета за касово изпълнение на бюджета на община Стамболово и на 30.07.2024 г. обяснителната записка беше прикачена в ИСО.³¹

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 38.1 от ДДС № 08 от 2023 г., относно представяне в Сметна палата на обяснителна записка, в

³¹ Одитно доказателство № 6

случаите, когато има разлики на редовете за трансферните параграфи, дължащи се на получени/предоставени трансфери от/на други общини, задължително се прикачва обяснителна записка.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности в община Стамболово не обхващат всички рискове, свързани с отчитането на приходите и разходите, активите и пасивите, съобразно спецификата на дейността на общината. Въведените контроли и не са предотвратили допускането на нарушения на бюджетната дисциплина.

Не са въведени контролни дейности, които да ограничат риска от допускане:

- на неправилни отчитания, свързани с първоначалното признаване на новоактувани имоти – общинска собственост;
- на неправилни отчитания, свързани с извършването на последваща оценка на подлежащите на това НДА;
- да не се предприемат от ръководството на общината мерки за коригиране на съществени неправилни отчитания, установени при извършени финансови одити на ГФО на общината за 2019 г., 2021 г. и 2022 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 9 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Хасково, бул. „Александър Стамболийски“ № 2, етаж 3, стая № 4.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 446 от 05.11.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Стамболово и един за Сметната палата.

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	РД № ГФО 2.2-2 Констативен протокол за резултатите от извършена проверка на предприетите действия за отстраняване на констатирани неправилни отчитания при извършен финансов одит на годишния финансов отчет към 31.12.2022 г., аналитична оборотна ведомост по сметка 2071 в отчетни група „Бюджет“ и ДСД, обяснителна записка от зам. кмета на община Стамболово, аналитична оборотна ведомост по сметка 9200, обяснение от общинска собственост, РД № ГФО 2.6 Паметна записка относно извършен преглед на доказателствата по установени неправилни отчитания при извършени финансови одити на ГФО за 2019 г., 2021 г. и 2022 г.	244
02	РД № ГФО 2.31-8 за проверка и анализ на стопанските операции за счетоводното отчитане на дълготрайни активи по сметки 2201 и 7992 в отчетна група ДСД, АПОС, извлечение от счетоводната система	110
03	РД № ГФО 2.31-9 за проверка на стопанските операции в отчетна група "Бюджет" по счетоводна сметка 7992 "Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития", АПОС, извлечения от счетоводната система	15
04	РД № ГФО 2.2-3 Констативен протокол относно извършен преглед за обезценка на нефинансови дълготрайни активи, признати в отчетността на община Стамболово към 31.12.2023 г., обяснение, заповед за извършен преглед за обезценка, протоколи от извършен преглед за обезценка, извлечения от счетоводната система	71
05	РД № ГФО 2.31-1 за проверка на поети и реализирани ангажименти за разходи по сключени договори сметки 9200; 9800; 9803; 9809; 9860 в общинска администрация, договори, извлечения от счетоводната система	24
06	РД № ГФО 2.7 за извършена проверка за наличие и съответствие за елементите на ГФО и на отчета за касово изпълнение на бюджетите, сметките за средствата на Европейския съюз и на сметките за чуждите средства към 31.12.2023 г., писмо вх. № 07-02-1357 от 24.06.2024 г., обяснение от главен счетоводител, обяснителна записка за разликите в трансферните параграфи, протокол от контрол на отчета	12
07	РД № ГФО 2.2-1 Констативен протокол относно действащо звено за вътрешен одит и действащ одитен комитет	4
08	РД № ГФО 2.16-1 за проверка на показатели по чл.130а от Закона за публичните финанси	2
09	РД № ГФО 2.2-4 Констативен протокол за резултатите от извършена проверка на заведените срещу община Стамболово дела и признаване на условни задължения по сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ към 31.12.2023 г. в община Стамболово, справка за дела от юрисконсулт на община Стамболово, искова молба	14